Europos Sąjungos Taryba

Briuselis, 2026 m. lapkričio 6 d.
(OR. en)

12782/26
ADD 2

Tarpinstitucinė byla:
2026/0345 (NLE)

COPEN 313
JUSTCIV 134
FREMP 344
JAI 1093

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. lapkričio 5 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 594 annex
Dalykas:	PRIEDAS prie Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos, kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 594 annex.

Pridedama: COM(2026) 594 annex

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 11 05
COM(2026) 594 final

ANNEX 2

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

dėl Europos Tarybos konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos, kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo Sąjungos vardu

2 PRIEDAS […]

EUROPOS TARYBA KONVENCIJA DĖL ADVOKATO PROFESIJOS APSAUGOS (CETS NR. 226) (LIUKSEMBURGAS, 2025 M. GEGUŽĖS 13 D.)

Europos Tarybos sutarčių serija – Nr. 226

Europos Taryba Konvencija dėl advokato profesijos apsaugos

Liuksemburgas, 2025 m. gegužės 13 d.

Preambulė

Europos Tarybos valstybės narės ir kitos šią Konvenciją pasirašiusios valstybės,

atsižvelgdamos į tai, kad Europos Tarybos tikslas yra siekti didesnės savo narių vienybės;

prisimindamos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (ETS Nr. 5, 1950 m.) ir jos protokolus bei Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką;

atsižvelgdamos į Advokatų vaidmens pagrindinius principus, priimtus aštuntajame Jungtinių Tautų kongrese dėl nusikalstamumo prevencijos ir elgesio su teisės pažeidėjais (1990 m. rugpjūčio 27 – rugsėjo 7 d., Havana, Kuba);

atsižvelgdamos į Ministrų Komiteto rekomendaciją Nr. Rec(2000)21 valstybėms narėms dėl laisvės verstis advokato profesija;

atsižvelgdamos į 2020 m. liepos 16 d. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos priimtą Rezoliuciją Nr. 44/9 dėl teisėjų, prisiekusiųjų ir tarėjų nepriklausomumo ir nešališkumo bei advokatų nepriklausomumo;

pabrėždamos pagrindinį vaidmenį, kurį advokatai ir jų profesinės asociacijos atlieka palaikant teisinės valstybės principą, garantuojant teisę kreiptis į teismą bei užtikrinant žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugą;

pažymėdamos su dideliu susirūpinimu, kad advokatai dėl savo profesinės veiklos vis dažniau patiria išpuolių, grasinimų, persekiojimą ir bauginimą, taip pat nederamą trukdymą ar kišimąsi vykdant teisėtą profesinę veiklą;

smerkdamos visus tokius išpuolius, grasinimus, persekiojimą, bauginimą ir nederamą trukdymą ar kišimąsi;

atsižvelgdamos į tai, kad Europos Tarybos valstybėse narėse ir kitose šią Konvenciją pasirašiusiose valstybėse advokato profesija gali būti organizuojama skirtingai;

atsižvelgdamos į būtinybę stiprinti tarptautinę teisinę sistemą, kad būtų užtikrinta laisvė verstis advokato profesija,

susitarė:

I skyrius. Tikslas, taikymo sritis ir sąvokų vartojimas

1 straipsnis. Konvencijos tikslas

(1) Šios Konvencijos tikslas – stiprinti advokato profesijos apsaugą ir teisę verstis šia profesija nepriklausomai ir nepatiriant diskriminavimo, nederamo trukdymo ar kišimosi arba išpuolių, grasinimų, persekiojimo ar bauginimo.

(2) Šia Konvencija nustatomas konkretus mechanizmas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad Šalys veiksmingai įgyvendintų jos nuostatas.

2 straipsnis. Taikymo sritis

(1) Ši Konvencija taikoma advokatų ir jų profesinių asociacijų profesinei veiklai.

(2) Šios Konvencijos 5–9 straipsnių nuostatos, kiek tai susiję su konkrečia jų padėtimi, taikomos tiems advokatams, kurie savo buveinės šalies profesiniu vardu Šalyje teikia teisines konsultacijas, pagalbą arba atstovauja ir kurie:

(a) patenka į kitos Šalies pareiškimo, pateikto pagal šios Konvencijos 20 straipsnio 1 dalį, taikymo sritį; arba

(b) tuo užsiima pagal tos Šalies teisę, Europos Sąjungos teisę arba tarptautinius susitarimus.

(3) Šios Konvencijos 6 straipsnio („Advokatų profesinės teisės“), 7 straipsnio („Saviraiškos laisvė“) ir 9 straipsnio („Apsaugos priemonės“) 4 dalies nuostatos taip pat taikomos:

(a) kiekvienam asmeniui, kuriam, pažeidžiant šios Konvencijos 5 ir 8 straipsnius, buvo atsisakyta suteikti advokato kvalifikaciją ar licenciją verstis veikla arba kvalifikacija ar licencija buvo panaikinta arba sustabdyta;

(b) kiekvienam asmeniui, kurį tarptautinis teismas ar tribunolas arba tarptautinės organizacijos įsteigta institucija pripažįsta kompetentingu veikti juose vykstančiuose procesuose, kai teikia konsultacijas arba atlieka veiksmus tokiuose procesuose.

(4) Šios Konvencijos 6 straipsnio 3 dalies b ir c punktų bei 9 straipsnio 4 dalies nuostatos taip pat taikomos asmenims, įdarbintiems arba pasamdytiems padėti advokatams tiek, kiek jie tiesiogiai prisideda prie tų advokatų profesinės veiklos vykdymo.

(5) Šios Konvencijos 9 straipsnio 4 dalies nuostatos taip pat taikomos asmenims, įdarbintiems arba pasamdytiems padėti profesinėms asociacijoms tiek, kiek jie vykdo tų asociacijų profesinę veiklą.

3 straipsnis. Sąvokų vartojimas

Šioje Konvencijoje:

(a) „advokatas“ – bet kuris fizinis asmuo, kuris pagal nacionalinę teisę turi kvalifikaciją ir teisę verstis advokato profesine veikla;

(b) „klientas“ – bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, kuriam teikia konsultacijas, padeda ar atstovauja advokatas;

(c) „potencialus klientas“ – bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai siekia, kad atitinkamas advokatas jam teiktų konsultacijas, pagalbą arba jam atstovautų;

(d) „profesinė asociacija“ – atstovaujančioji organizacija, kuriai tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso arba kurioje yra registruoti kai kurie arba visi advokatai ir kuri pagal nacionalinę teisę turi tam tikrą atsakomybę už jų profesijos organizavimą ar reguliavimą;

(e) „advokatų profesinė veikla“ – bet kokie veiksmai rengiant arba teikiant klientui arba potencialiam klientui konsultaciją, pagalbą arba jam atstovaujant, susiję su

nacionalinės, užsienio arba tarptautinės teisės aiškinimu arba taikymu tiek Šalyse, kuriose jie yra įsisteigę, tiek ir bet kur kitur, įskaitant veiksmus, susijusius su tarptautinio teismo ar tribunolo arba tarptautinės organizacijos įsteigtos institucijos procesais ir darbu;

(f) „profesinių asociacijų profesinė veikla“ – bet kokia veikla, kuriai taikoma šios Konvencijos 4 straipsnio 2 dalis;

(g) „valdžios institucijos“:

(a) nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens valdžia ir administracija;

(b) teisėkūros institucijos ir teisminės institucijos tiek, kiek jos pagal nacionalinę teisę atlieka administracines funkcijas;

(c) fiziniai ar juridiniai asmenys tiek, kiek jie vykdo administracinę valdžią;

(h) sąvokos „nustatyta įstatymu“ ir „būtina demokratinėje visuomenėje“ suprantamos pagal Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, kaip išaiškinta Europos Žmogaus Teisių Teismo.

11 skyrius. Esminės nuostatos

4 straipsnis. Profesinės asociacijos

(1) Šalys užtikrina, kad nacionalinė teisinė ir reglamentavimo sistema garantuotų profesinių asociacijų nepriklausomumą ir savivaldą. Visi jų vykdomųjų organų rinkimai vyksta pagal taikomas taisykles ir be išorinio kišimosi.

(2) Šalys užtikrina, kad profesinės asociacijos galėtų:

(a) skatinti advokatų ir jų profesijos interesus ir jiems atstovauti;

(b) skatinti ir ginti advokatų nepriklausomumą bei jų vaidmenį visuomenėje;

(c) rengti profesinius elgesio standartus ir skatinti jų laikytis pagal šią Konvenciją;

(d) skatinti profesijos įgijimą ir tęstinį advokatų švietimą bei kvalifikacijos kėlimą;

(e) bendradarbiauti su advokatais, kitomis profesinėmis asociacijomis ir tarptautinėmis, tarpvyriausybinėmis ar nevyriausybinėmis organizacijomis teisės ir teisinės praktikos, taip pat advokatų vaidmens rėmimo ir apsaugos klausimais; ir

(f) skatinti advokatų gerovę ir prireikus padėti jiems ir jų šeimoms.

(3) Šalys užtikrina, kad su profesinėmis asociacijomis laiku ir veiksmingai būtų konsultuojamasi dėl vyriausybės pasiūlymų keisti teisės aktus, procedūrines ir administracines taisykles, turinčias tiesioginės įtakos advokatų profesinei veiklai ir šios profesijos reglamentavimui.

(4) Šalys užtikrina, kad bet koks reikalavimas priklausyti profesinei asociacijai neužkirstų kelio advokatams steigti kitų asociacijų ir dalyvauti jų veikloje, siekiant puoselėti savo profesinius interesus ir veiklą.

5 straipsnis. Teisė verstis veikla

(1) Šalys užtikrina, kad leidimo verstis advokato veikla gavimas, turėjimas ir pakartotinis gavimas būtų nustatytas įstatymu ir:

(a) pagrįstas objektyviais, tinkamais ir skaidriais kriterijais, kurie taikomi nešališka tvarka; ir

(b) nebūtų diskriminuojama jokiais Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje uždraustais pagrindais.

(2) Šalys užtikrina, kad sprendimus dėl leidimo verstis advokato veikla gavimo, turėjimo ir pakartotinio gavimo priimtų profesinė asociacija ar kita nepriklausoma organizacija ir kad juos būtų galima apskųsti pagal įstatymą įsteigtam nepriklausomam ir nešališkam teismui arba tribunolui.

6 straipsnis. Advokatų profesinės teisės

(1) Šalys užtikrina, kad advokatai galėtų:

(a) siūlyti ir teikti teisines konsultacijas, pagalbą ir atstovauti, be kita ko, ginant žmogaus teises ir pagrindines laisves;

(b) sutikti arba atsisakyti sutikti bet kuriuos fizinius ar juridinius asmenis pripažinti savo klientais bei nutraukti advokato ir kliento santykius;

(c) operatyviai ir veiksmingai susisiekti su savo klientais ir potencialiais klientais, net jei jiems atimta laisvė;

(d) būti pripažinti asmenimis, įgaliotais teikti savo klientams konsultacijas, pagalbą ar jiems atstovauti;

(e) veikdami savo klientų vardu, be nepagrįsto delsimo ir be apribojimų turėti veiksmingą teisę susipažinti su visa kompetentingų valdžios institucijų, teismų ir tribunolų turima ar kontroliuojama susijusia medžiaga;

(f) turėti veiksmingą teisę patekti į teismą, tribunolą ar kitą panašią instituciją, kurioje jie turi teisę dalyvauti, bei su jais komunikuoti;

(g) savo klientų vardu teikti prašymus ar siūlymus, taip pat ir dėl teisėjo, prokuroro ar sprendimą tam tikroje byloje priimančios institucijos nario nušalinimo ir dėl proceso vedimo eigos;

(h) veiksmingai dalyvauti visuose procesuose, kuriuose jie veikia savo klientų vardu;

(i) informuoti visuomenę apie savo paslaugas.

(2) Šalys užtikrina, kad už žodinius ir rašytinius pareiškimus, kuriuos jie sąžiningai ir rūpestingai padarė vykdydami visus procesinius veiksmus savo klientų vardu, advokatams nebūtų taikoma civilinė ar baudžiamoji atsakomybė.

(3) Šalys užtikrina, kad advokatai:

(a) galėtų teikti savo klientams ar potencialiems klientams teisines konsultacijas be pašalinių, kai susitinkama su jais asmeniškai;

(b) galėtų su savo klientais ar potencialiais klientais bendrauti konfidencialiai, kad ir kokiomis priemonėmis ir forma toks bendravimas vyktų;

(c) neprivalėtų atskleisti, atiduoti iš klientų ar potencialių klientų tiesiogiai ar netiesiogiai gautą bet kokią informaciją arba medžiagą, taip pat ir gautą bendraujant su jais, ir taip bendraujant arba jų vardu vykdant teisinį procesą bet kokią parengtą medžiagą arba duoti su tuo susijusių įrodymų.

(4) Jokie apribojimai negali būti taikomi naudojimuisi šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytomis teisėmis, išskyrus nustatytus įstatymu ir būtinus demokratinėje visuomenėje apribojimus. Tokie apribojimai gali apimti, bet neapsiriboti,

reikalavimus užtikrinti teisinių konsultacijų, pagalbos ir atstovavimo prieinamumą visiems.

(5) Šalys užtikrina, kad advokatai nepatirtų neigiamų pasekmių dėl to, kad yra tapatinami su savo klientais arba savo klientų reikalais. Šis straipsnis taikomas nepažeidžiant saviraiškos laisvės, kurią saugo Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija ir vidaus teisė.

7 straipsnis. Saviraiškos laisvė

(1) Šalys užtikrina advokatų teisę informuoti visuomenę apie klausimus, susijusius su jų klientų bylomis, taikydamos tik nustatytus įstatymu apribojimus, kurie kyla dėl profesinių pareigų, teisingumo vykdymo reikalavimų bei pagarbos privačiam gyvenimui ir yra būtini demokratinėje visuomenėje.

(2) Šalys užtikrina individualią ir kolektyvinę advokatų ir profesinių asociacijų teisę skatinti teisinės valstybės principą ir jo laikymąsi, dalyvauti viešoje diskusijoje dėl esamų ir siūlomų teisės nuostatų, teismų sprendimų turinio, aiškinimo ir taikymo, teisingumo vykdymo ir teisės kreiptis į teismą bei žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos, taip pat teikti pasiūlymus dėl susijusių su šiais klausimais reformų.

8 straipsnis. Drausminė atsakomybė

(1) Šalys užtikrina, kad advokatams taikomos drausminės priemonės būtų grindžiamos išimtinai tik profesiniais elgesio standartais, kurie yra nustatyti įstatymu ir atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje įtvirtintas teises ir laisves.

(2) Šalys užtikrina, kad drausminės bylos advokatams:

(a) būtų svarstomos:

(a) profesinės asociacijos įsteigtame nepriklausomame ir nešališkame drausmės komitete;

(b) nepriklausomoje ir nešališkoje institucijoje; arba

(c) pagal įstatymą įsteigtame nepriklausomame ir nešališkame teisme arba tribunole;

(b) būtų nagrinėjamos operatyviai;

(c) vyktų laikantis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnyje įtvirtintų teisės į nešališką teismą reikalavimų ir atsižvelgiant į teisę būti konsultuojamam, padedamam ar atstovaujamam jų pasirinkto advokato; ir

(d) atitinkamam advokatui sudaroma galimybė užginčyti sprendimą pagal įstatymą įsteigtame nepriklausomame ir nešališkame teisme arba tribunole.

(3) Šalys užtikrina, kad advokatams taikant bet kokias drausmines nuobaudas, būtų paisoma teisėtumo, nediskriminavimo ir proporcingumo principų. Bet koks teisės verstis veikla uždraudimas turėtų būti taikomas tik už sunkiausius profesinių standartų pažeidimus.

9 straipsnis. Apsaugos priemonės

(1) Šalys užtikrina, kad, laikantis nustatytų įstatymu apribojimų, kurie yra būtini demokratinėje visuomenėje vykdant nusikaltimų prevenciją, tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą arba saugant kitų asmenų teises, advokatai:

(a) turėtų galimybę kreiptis į savo pasirinktą advokatą savo laisvės apribojimo atveju;

(b) galėtų be nepagrįsto delsimo informuoti savo profesinės asociacijos atstovą apie savo laisvės apribojimą, jo teisinį pagrindą ir savo laikymo vietą;

(c) turėtų teisę į nepriklausomo advokato arba savo profesinės asociacijos atstovo dalyvavimą šiais atvejais:

(a) civilinio, baudžiamojo ar administracinio tyrimo arba proceso metu atliekant bet kokią jų pačių kratą arba kratą bet kuriose patalpose, transporto priemonėse ar įrenginiuose, kuriuos jie naudoja savo profesinei veiklai; arba

(b) atliekant dokumentų, bet kokių kitų duomenų ir bet kokios rūšies įrangos, kuriuos jie naudoja savo profesinei veiklai, poėmį arba kopijavimą;

išskyrus atvejus, kai kratą ar poėmį atliekantys asmenys dokumentų ar duomenų nenagrinės;

(d) butų informuoti apie šios dalies a, b ir c punktuose numatytas savo teises, kai apribojama laisvė ir prieš atliekant kratą arba dokumentų poėmį ar kopijavimą.

(2) Šalys užtikrina, kad, atliekant patikrinimus ar taikant kitas priemones, susijusias su profesine priežiūra, būtų taikomos tinkamos apsaugos priemonės ir jų būtų laikomasi.

(3) Šalys užtikrina, kad profesinės asociacijos, laikydamosi nustatytų įstatymu apribojimų, kurie yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant užkirsti kelią nusikaltimams, juos tirti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba siekiant apsaugoti kitų asmenų teises, galėtų apsaugoti šioje Konvencijoje nustatytas teises šiais būdais:

(a) turėtų veiksmingą teisę per savo atstovus susisiekti su advokatais, kuriems apribota laisvė, jei atitinkami advokatai to prašo;

(b) be nepagrįsto delsimo gautų informaciją apie teisėsaugos institucijoms žinomus advokatų užpuolimo arba nužudymo atvejus, jei yra priežasčių manyti, kad tai susiję su jų profesine veikla, ir apie šiuos atvejus nepaskelbta visuomenei ir jei patys advokatai neturi galimybės joms apie tai pranešti;

(c) turėtų galimybę dalyvauti teismo posėdžiuose, kuriuose nagrinėjamos bet kokios advokatams iškeltos bylos, jei yra priežasčių manyti, kad tai susiję su jų profesine veikla.

(4) Šalys:

(a) užtikrina, kad advokatai ir jų profesinės asociacijos galėtų vykdyti savo profesinę veiklą ir naudotis šios Konvencijos 7 straipsnyje numatytomis teisėmis, nepatirdami:

(a) jokios formos fizinių išpuolių, grasinimo, persekiojimo ar bauginimo; arba

(b) jokio nederamo trukdymo ar kišimosi;

(b) susilaiko nuo šios dalies a punkte nurodytų veiksmų; ir

(c) šios dalies a punkte nurodytų veiksmų atveju atlieka veiksmingą tyrimą, jei yra priežasčių manyti, kad tai gali būti laikoma nusikalstama veika.

(5) Šalys nenustato jokių priemonių ar praktikos, kurie pakenktų profesinių asociacijų nepriklausomumui ir savivaldai.

III skyrius. Stebėsenos mechanizmas

10 straipsnis. Advokato profesijos apsaugos ekspertų grupė

(1) Advokato profesijos apsaugos ekspertų grupė (toliau – GRAVO) stebi, kaip Šalys įgyvendina šią Konvenciją.

(2) GRAVO sudaro ne mažiau kaip aštuoni ir ne daugiau kaip dvylika narių. Jos narius iš Šalių pasiūlytų kandidatų, kurie yra Šalių piliečiai, ketverių metų kadencijai, kuri gali būti vieną kartą pratęsta, renka pagal šios Konvencijos 11 straipsnį įsteigtas Šalių komitetas.

(3) Pirmieji aštuonių narių rinkimai surengiami per vienus metus nuo šios Konvencijos įsigaliojimo. Papildomų keturių narių rinkimai surengiami, kai šią Konvenciją ratifikuoja ar prie jos prisijungia 25-oji Šalis.

(4) GRAVO narių rinkimai grindžiami šiais principais:

(a) nariai pasirenkami vadovaujantis skaidria procedūra iš nepriekaištingos reputacijos asmenų, įrodžiusių profesinę patirtį šios Konvencijos taikymo srityse;

(b) jokie du GRAVO nariai negali būti tos pačios valstybės piliečiai;

(c) nariai turėtų atstovauti skirtingoms teisinėms sistemoms;

(d) GRAVO sudėtis turi užtikrinti lyčių ir geografinę pusiausvyrą;

(e) nariai posėdžiauja individualiai ir, atlikdami savo funkcijas, yra nepriklausomi bei nešališki ir gali veiksmingai atlikti savo pareigas.

(5) GRAVO narių rinkimų tvarką nustato Europos Tarybos Ministrų Komitetas, pasikonsultavęs su Šalimis ir gavęs jų vienbalsį pritarimą, per šešis mėnesius nuo šios Konvencijos įsigaliojimo.

(6) GRAVO priima savo darbo tvarkos taisykles.

(7) GRAVO nariai ir kiti delegacijų nariai šios Konvencijos 12 straipsnyje numatytų vizitų į šalis metu naudojasi šios Konvencijos priede nustatytomis privilegijomis ir imunitetais.

11 straipsnis. Šalių komitetas

(1) Šalių komitetas sudaromas iš šios Konvencijos Šalių atstovų, ir Šalys siekia jo sudėtyje užtikrinti lyčių pusiausvyrą.

(2) Šalių komiteto posėdžius sušaukia Europos Tarybos generalinis sekretorius. Jo pirmasis posėdis surengiamas per vienus metus nuo šios Konvencijos įsigaliojimo. Vėliau posėdžiai rengiami trečdalio Šalių, Šalių komiteto pirmininko arba generalinio sekretoriaus prašymu.

(3) Šalių komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

12 straipsnis. Procedūra

(1) Vertinimo procedūros skirstomos ciklais. GRAVO apibrėžia šios procedūros taikymo sritį ir tinkamas vykdymo priemones, pavyzdžiui, klausimynus, kuriais gali būti remiamasi atliekant įgyvendinimo Šalyse vertinimo procedūrą.

(2) GRAVO gauna informaciją apie Konvencijos įgyvendinimą iš atitinkamos Šalies. Be to, informaciją apie Konvencijos įgyvendinimą ji gali gauti iš nevyriausybinių organizacijų ir pilietinės visuomenės, profesinių asociacijų, taip pat iš nacionalinių žmogaus teisių apsaugos institucijų. GRAVO taip pat deramai atsižvelgia į kituose Europos Tarybos dokumentuose esančią ir institucijų, taip pat kitų regioninių ir tarptautinių organizacijų turimą informaciją šios Konvencijos taikymo sričiai priklausančiose srityse.

(3) GRAVO, bendradarbiaudama su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir prireikus padedama nepriklausomų nacionalinių ekspertų, gali organizuoti vizitus į šalis, jei gautos informacijos nepakanka ir nėra kitų įmanomų būdų patikimai gauti informaciją arba šios Konvencijos 13 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais. Vizitai yra pagalbiniai ir apsiriboja tomis sritimis, kuriose, GRAVO nuomone, informacijos nepakanka, taip pat šios Konvencijos 13 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais.

(4) Vizitus vykdo GRAVO delegacija. Vizitų metu delegacijai gali padėti konkrečių sričių specialistai. Vizitų metu delegacija turėtų:

(a) turėti judėjimo atitinkamoje jurisdikcijoje laisvę;

(b) turėti galimybę susisiekti su valstybės institucijomis;

(c) nepatirti trukdymo susitikti su asmenimis, su kuriais jie nori pasikalbėti privačiai;

(d) turėti galimybę susipažinti su vizitui į šalį svarbia medžiaga.

(5) GRAVO parengia ataskaitos projektą, kuriame pateikia savo atliktą vertinamų nuostatų įgyvendinimo analizę, taip pat savo patarimus ir pasiūlymus, kaip atitinkama Šalis galėtų spręsti nustatytas problemas. Ataskaitos projektas pateikiamas vertinamai Šaliai, kad ji pateiktų pastabas. Į Šalies pastabas GRAVO atsižvelgia priimdama savo ataskaitą.

(6) Remdamasi visa gauta informacija ir atitinkamos Šalies pastabomis, GRAVO priima savo ataskaitą ir išvadas dėl priemonių, kurių Šalis ėmėsi šios Konvencijos nuostatoms įgyvendinti. Ši ataskaita ir išvados nusiunčiamos atitinkamai Šaliai ir Šalių komitetui. Po priėmimo GRAVO ataskaita ir išvados skelbiamos viešai kartu su visomis atitinkamos Šalies pastabomis.

(7) Nepažeisdamas šio straipsnio 1–6 dalyse nustatytos procedūros, Šalių komitetas, remdamasis GRAVO ataskaita ir išvadomis, gali priimti atitinkamai Šaliai skirtas rekomendacijas:

(a) dėl priemonių, kurių reikėtų imtis GRAVO išvadoms įgyvendinti, prireikus nustatant terminą informacijai apie jų įgyvendinimą pateikti; ir

(b) kuriomis siekiama skatinti bendradarbiavimą su ta Šalimi, kad ši Konvencija būtų tinkamai įgyvendinta.

13 straipsnis. Skubi procedūra

(1) Jei GRAVO gauna patikimą informaciją, rodančią padėtį, kai problemas būtina spręsti nedelsiant, siekiant užkirsti kelią ar apriboti sunkių Konvencijos pažeidimų mastą ar skaičių, ji atitinkamos Šalies gali paprašyti skubiai pateikti specialią ataskaitą dėl priemonių, kurių imtasi šiems pažeidimams užkardyti.

(2) Atsižvelgdama į atitinkamos Šalies pateiktą informaciją, taip pat į visą kitą turimą patikimą informaciją, GRAVO gali paskirti vieną ar daugiau savo narių atlikti tyrimą

ir skubiai pateikti ataskaitą GRAVO. Pagrįstais atvejais ir gavus atitinkamos Šalies sutikimą, tyrimas gali apimti ir vizitą į jos teritoriją.

(3) Išnagrinėjusi šio straipsnio 2 dalyje nurodyto tyrimo išvadas, GRAVO šias išvadas perduoda atitinkamai Šaliai ir prireikus Šalių komitetui, Ministrų Komitetui ir Europos Tarybos Parlamentinei Asamblėjai, kartu pateikdama visas pastabas ir rekomendacijas. Po priėmimo GRAVO ataskaita ir išvados skelbiamos viešai kartu su atitinkamos Šalies pastabomis.

14 straipsnis. Nuomonės

Prireikus GRAVO gali priimti nuomones dėl šios Konvencijos įgyvendinimo.

15 straipsnis. Ryšiai su kitomis institucijomis

Ministrų Komitetas ir Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja periodiškai informuojami apie šios Konvencijos įgyvendinimą.

IV skyrius. Ryšiai su kitais tarptautiniais dokumentais

16 straipsnis. Ryšiai su kitais tarptautiniais dokumentais

(1) Ši Konvencija neturi įtakos teisėms ir įsipareigojimams, kylantiems iš kitų tarptautinių dokumentų, kurių šalys yra ar kuriomis taps šios Konvencijos Šalys ir kuriuose yra nuostatų dėl šios Konvencijos reglamentuojamų klausimų bei kurie užtikrina didesnę advokatų teisės laisvai verstis profesine veikla apsaugą.

(2) Šios Konvencijos Šalys, siekdamos papildyti ar sustiprinti šios Konvencijos nuostatas ar sudaryti palankesnes joje nustatytų principų taikymo sąlygas, gali tarpusavyje sudaryti dvišalius ar daugiašalius susitarimus šioje Konvencijoje aptariamais klausimais.

V skyrius. Baigiamosios nuostatos

17 straipsnis. Pasirašymas ir įsigaliojimas

(1) Ši Konvencija teikiama pasirašyti Europos Tarybos valstybėms narėms, ją rengiant dalyvavusioms valstybėms, kurios nėra valstybės narės, ir Europos Sąjungai.

(2) Ši Konvencija turi būti ratifikuota, priimta arba patvirtinta. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Tarybos generaliniam sekretoriui.

(3) Ši Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kurią aštuonios pasirašiusios Šalys, įskaitant bent šešias Europos Tarybos valstybes nares, pareiškia savo sutikimą būti saistomos šios Konvencijos, laikydamosi pirmesnės dalies nuostatų.

(4) Kiekvienai pasirašiusiai Šaliai, kuri vėliau pareiškia savo sutikimą būti saistoma šios Konvencijos, ji įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kurią deponuojamas jos ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentas.

18 straipsnis. Prisijungimas prie Konvencijos

(1) Šiai Konvencijai įsigaliojus, Europos Tarybos Ministrų Komitetas, pasikonsultavęs su šios Konvencijos Šalimis ir gavęs jų vienbalsį sutikimą, Europos Tarybos statuto 20 straipsnio d dalyje numatytos daugumos sprendimu ir vienbalsiai balsavus Susitariančiųjų Valstybių atstovams, turintiems teisę dalyvauti Ministrų Komiteto

posėdyje, gali pakviesti bet kurią rengiant šią Konvenciją nedalyvavusią valstybę, kuri nėra Europos Tarybos narė, prisijungti prie šios Konvencijos.

(2) Kiekvienai prisijungiančiai valstybei ši Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kurią deponuojamas prisijungimo dokumentas Europos Tarybos generaliniam sekretoriui.

(3) Kiekviena Šalis, kuri nėra Europos Tarybos narė, prie GRAVO ir Šalių komiteto veiklos finansavimo prisideda pagal Ministrų Komiteto nustatytas sąlygas.

19 straipsnis. Teritorinis taikymas

(1) Kiekviena valstybė arba Europos Sąjunga, pasirašydama arba deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą, gali nurodyti teritoriją ar teritorijas, kurioms taikoma ši Konvencija.

(2) Kiekviena Šalis bet kada vėliau Europos Tarybos generaliniam sekretoriui skirtu pareiškimu gali išplėsti šios Konvencijos taikymą bet kuriai kitai pareiškime nurodytai teritorijai, už kurios tarptautinius santykius ji yra atsakinga ar kurios vardu ji yra įgaliota prisiimti įsipareigojimus. Tokiai teritorijai Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kurią generalinis sekretorius gauna tokį pareiškimą.

(3) Kiekvienas pagal pirmesnes dvi dalis padarytas pareiškimas kiekvienai tame pareiškime nurodytai teritorijai gali būti atšauktas Europos Tarybos generaliniam sekretoriui skirtu pranešimu. Toks atšaukimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kurią generalinis sekretorius gauna tokį pranešimą.

20 straipsnis. Pareiškimai

(1) Kiekviena šios Konvencijos Susitariančioji Šalis, pasirašydama arba deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui skirtu pareiškimu nurodo profesinius vardus, kurie patenka į šios Konvencijos 3 straipsnio a punkte nurodytą taikymo sritį. Šis pareiškimas bet kada vėliau gali būti tuo pačiu būdu pakeistas. Šis pareiškimas ir bet kuris jo pakeitimas neturi pakenkti šios Konvencijos tikslui ir joje numatytai apsaugai.

(2) Kiekviena šios Konvencijos Susitariančioji Šalis, pasirašydama arba deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui skirtu pareiškimu gali pareikšti, kad į sąvokos „valdžios institucijos“ apibrėžtį patenka viena ar daugiau iš šių institucijų:

(a) teisėkūros institucijos, kiek tai susiję su jų kita veikla;

(b) teisminės institucijos, kiek tai susiję su jų kita veikla;

(c) fiziniai ar juridiniai asmenys, jei jie atlieka viešąsias funkcijas arba valdo viešąsias lėšas pagal nacionalinę teisę.

Šis pareiškimas bet kada vėliau gali būti tuo pačiu būdu pakeistas.

21 straipsnis. Išlygos

(1) Bet kuri valstybė ar Europos Sąjunga, pasirašydama arba deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui skirtu pareiškimu gali pareikšti, kad ji pasilieka teisę netaikyti Konvencijos 6 straipsnio nuostatų arba taikyti jas tik tam tikrais atvejais ar

sąlygomis šios Konvencijos 2 straipsnio 3 dalies b punkto atžvilgiu. Jokia kita išlyga dėl šios Konvencijos nuostatų negali būti daroma.

(2) Bet kuri Šalis gali visiškai ar iš dalies atšaukti išlygą, pateikdama Europos Tarybos generaliniam sekretoriui skirtą pareiškimą. Šis pareiškimas įsigalioja nuo tos dienos, kurią jį gauna generalinis sekretorius.

22 straipsnis. Konvencijos pakeitimai

(1) Kiekvienas Šalies pateiktas pasiūlymas dėl šios Konvencijos pakeitimo perduodamas Europos Tarybos generaliniam sekretoriui, o jis ar ji perduoda jį Europos Tarybos valstybėms narėms, ją rengiant dalyvavusioms valstybėms, kurios nėra valstybės narės, kiekvienai pasirašiusiai valstybei, kiekvienai valstybei, Konvencijos Šaliai, Europos Sąjungai ir kiekvienai pagal 18 straipsnio 1 dalies nuostatas prie šios Konvencijos prisijungti pakviestai valstybei.

(2) Apie kiekvieną Šalies pasiūlytą pakeitimą pranešama Šalių komitetui, o šis dėl to pasiūlyto pakeitimo pateikia savo nuomonę Ministrų Komitetui.

(3) Ministrų Komitetas apsvarsto pasiūlytą pakeitimą ir Šalių komiteto pateiktą nuomonę ir, pasikonsultavęs su valstybėmis, kurios nėra šios Konvencijos Šalys, gali priimti šį pakeitimą.

(4) Kiekvieno pakeitimo, Ministrų Komiteto patvirtinto pagal šio straipsnio 3 dalį, tekstas siunčiamas Šalims priimti.

(5) Kiekvienas pakeitimas, priimtas pagal šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus vienam mėnesiui nuo tos dienos, kurią visos Šalys informavo generalinį sekretorių, kad jos jį priėmė.

23 straipsnis. Denonsavimas

(1) Kiekviena Šalis bet kada gali denonsuoti šią Konvenciją siųsdama pranešimą Europos Tarybos generaliniam sekretoriui.

(2) Toks denonsavimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kurią generalinis sekretorius gauna pranešimą.

24 straipsnis. Pranešimai

Europos Tarybos generalinis sekretorius praneša Europos Tarybos valstybėms narėms, rengiant Konvenciją dalyvavusioms valstybėms, kurios nėra valstybės narės, kiekvienai pasirašiusiai valstybei, kiekvienai valstybei, Konvencijos Šaliai, Europos Sąjungai ir kiekvienai pagal 18 straipsnio nuostatas prie šios Konvencijos prisijungti pakviestai valstybei apie:

(a) kiekvieną pasirašymo atvejį;

(b) kiekvieno ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimą;

(c) kiekvieną šios Konvencijos įsigaliojimo pagal 17 ir 18 straipsnius datą;

(d) kiekvieną pagal 22 straipsnį priimtą pakeitimą ir tokio pakeitimo įsigaliojimo datą;

(e) kiekvieną pagal 20 straipsnį pateiktą pareiškimą;

(f) kiekvieną pagal 21 straipsnį padarytą išlygą ir išlygos atšaukimą;

(g) kiekvieną pagal 23 straipsnio nuostatas atliktą denonsavimą;

(h) kiekvieną kitą su šia Konvenciją susijusį aktą, pranešimą ar informacijos pateikimą.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.

Priimta Liuksemburge 2025 m. gegužės 13 d. anglų ir prancūzų kalbomis (abu tekstai yra vienodai autentiški) vienu egzemplioriumi, kuris deponuojamas Europos Tarybos archyvuose. Europos Tarybos generalinis sekretorius patvirtintas kopijas perduoda kiekvienai Europos Tarybos valstybei narei, rengiant Konvenciją dalyvavusioms valstybėms, kurios nėra valstybės narės, kiekvienai pasirašiusiai valstybei, Europos Sąjungai ir kiekvienai prie šios Konvencijos prisijungti pakviestai valstybei.

Priedas. Privilegijos ir imunitetai (10 straipsnis)

(1) Šis priedas taikomas šios Konvencijos 10 straipsnyje nurodytiems GRAVO nariams, taip pat kitiems su vizitu į šalį vykstančių delegacijų nariams. Šiame priede junginys „kiti su vizitu į šalį vykstančių delegacijų nariai“ apima nepriklausomus nacionalinius ekspertus ir šios Konvencijos 12 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus specialistus, Europos Tarybos darbuotojus ir Europos Tarybos samdomus vertėjus žodžiu, lydinčius GRAVO jos vizitų į šalis metu.

(2) Atlikdami savo funkcijas, susijusias su pasirengimu vizitams į šalis ir jų vykdymu, taip pat paskesnės veiklos ir su šiomis funkcijomis susijusių kelionių metu, GRAVO nariai ir kiti su vizitu į šalį vykstančių delegacijų nariai naudojasi šiomis privilegijomis ir imunitetais:

   (a) imunitetu nuo suėmimo ar sulaikymo ir asmeninio bagažo arešto, taip pat imunitetu nuo bet kokios jurisdikcijos dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų jų veiksmų atliekant oficialias pareigas;

   (b) atleidimu nuo bet kokių jų judėjimo laisvės apribojimų išvykstant iš gyvenamosios vietos šalies ir į ją grįžtant, taip pat įvažiuojant į šalį, kurioje jie vykdo savo funkcijas, ir iš jos išvažiuojant, taip pat atleidimu nuo užsieniečių registravimo reikalavimo šalyje, į kurią jie vyksta su vizitu arba kurią jie pervažiuoja atlikdami savo funkcijas.

(3) Vykstantiems atlikti savo funkcijų GRAVO nariams ir kitiems su vizitu į šalį vykstančių delegacijų nariams sudaromos tokios pačios muitinės ir valiutos keitimo kontrolės sąlygos, kokios taikomos laikinai oficialias pareigas atliekantiems užsienio vyriausybių atstovams.

(4) GRAVO narių ir kitų su vizitu į šalį vykstančių delegacijų narių turimi dokumentai, susiję su šios Konvencijos įgyvendinimo vertinimu, yra neliečiami. GRAVO oficiali korespondencija arba GRAVO narių ir kitų su vizitu į šalį vykstančių delegacijų narių oficialūs pranešimai negali būti sustabdomi ar cenzūruojami.

(5) Siekiant užtikrinti GRAVO narių ir kitų su vizitu į šalį vykstančių delegacijų narių visišką žodžio laisvę ir visišką nepriklausomumą atliekant pareigas, imunitetas nuo jurisdikcijos dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų jų veiksmų atliekant savo pareigas užtikrinamas ir toliau, nepaisant to, kad atitinkami asmenys jau nebeatlieka tokių pareigų.

(6) Šio priedo 1 dalyje nurodytiems asmenims privilegijos ir imunitetai suteikiami užtikrinant, kad jų funkcijos būtų nepriklausomai atliekamos siekiant GRAVO interesų, o ne asmeninės naudos. Šio priedo 1 dalyje nurodytiems asmenims imunitetus atšaukia Europos Tarybos generalinis sekretorius kiekvienu atveju, kai, jo

ar jos nuomone, imunitetas trukdytų teisingumo vykdymui ir kai jį galima atšaukti nepažeidžiant GRAVO interesų.